AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin 640 saylı 30 sentyabr 2016-cı il tarixli əmri ilə təsdiq edilmişdir.

ƏSLİ İLƏ DÜZDÜR

ALİ TƏHSİL PİLLƏSİNİN DÖVLƏT STANDARTI

MAGİSTRATURA SƏVİYYƏSİNİN İXTİSAS ÜZRƏ

TƏHSİL PROQRAMI

İxtisasın (proqramın) şifri və adı: 060411 – Kommersiya

BAKI – 2016

1. Ümumi müddəalar

1.1. Magistratura səviyyəsinin **060411 – Kommersiya** ixtisası üzrə Təhsil Proqramı «Təhsil haqqmda» Azərbaycan Respublikası Qanununa, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin müvafiq qərarları ilə təsdiq olunmuş «Ali təhsil pilləsinin dövlət standartı və proqramı"», «Magistratura təhsilinin məzmunu, təşkili və «magistr» dərəcələrinin verilməsi Qaydaları»nın tələblərinə, «Ali təhsilin magistratura səviyyəsi üzrə ixtisasların (ixtisaslaşmaların) Təsnifatı»na və digər qanunvericilik aktlarına uyğun hazırlanmışdır.

1.2. Tabeliyindən, mülkiyyət növündən və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq Azərbaycan Respublikasmda fəaliyyət göstərən ali təhsil müəssisələri **060411 – Kommersiya** ixtisası üzrə magistr hazırlığını bu Təhsil Proqramı ilə həyata keçirir.

1.3. Strukturda istifadə olunan işarələr: ÜK - ümummədəni kompetensiyalar PK - peşə kompetensiyaları

2. 060411 – Kommersiya ixtisasnın xarakteristikası

2.1. Təhsil Proqramının mənimsənilməsinin normativ müddəti və məzunlara verilən elmi-ixtisas dərəcəsi:

İxtisasın şifri və adı	Verilən elmi-ixtisas dərəcəsi	Əyani forma üzrə təhsil müddəti	Kreditlərin sayı
060411 - Kommersiya **İxtisaslaşmalar:** - *Kommersiya fəaliyyəti* - *Birja fəaliyyəti* - *Reklam işi* - *Bazar infrastrukturu*	**Magistr**	**2 il**	**120**

3. Məzunun ixtisas xarakteristikası və kompetensiyası

3.1. Magistrin ixtisas xarakteristikası

Magistr nəzəri prinsip və tədqiqat metodları haqqmda ümumi təsvirə və geniş biliyə malik olmalı, peşə hazırhğı tələb edən elmi-tədqiqat işi aparmağa və pedaqoji fəaliyyətə hazır olmalı, peşəkar fəaliyyəti çərçivəsində gözlənilməz və mürəkkəb məsələləri həll etməyi bacarmalıdır.

3.2. Proqramın mənimsənilməsi nəticəsində məzunun kompetensiyasına qoyulan tələblər

3.2.1. Məzun aşağıdakı ümummədəni kompetensiyalara (ÜK) yiyələnməlidir:

- özünün intelektual, ümummədəni və peşə hazırlığı səviyyəsini təkmilləşdirib inkişaf etdirmək **(ÜK-1)**;
- kütləvi və elmi natiqlik vərdişlərinə yiyələnmək **(ÜK-2)**;
- digər sahələrin mütəxəssisləri, elmi nümayəndələri ilə ünsiyyət qurmaq **(UK-3)**;
- işgüzarlıq, peşəkarlıq, ünsiyyət vasitəsi kimi Azərbaycan və xarici dillərdən sərbəst istifadə etmək **(ÜK-4)**;
- təşkilati-idarəetmə qərarlarını qəbul edib, onun nəticələrini müəyyənləşdirmək və ona görə məsuliyyət daşımaq **(UK-5)**;

- müasir proqram-informasiya təminatlarından kommersiya məsələlərinin həllində istifadə etmək **(ÜK-6);**
- kollektivdə işləmək qabiliyyəti **(ÜK-7);**
- digər sahələrin mütəxəssisləri ilə ünsiyyətdə olmaq qabiliyyəti **(ÜK-8);**
- fəal sosial mobillik **(ÜK-9);**
- beynəlxalq arenada işləmək qabiliyyəti **(ÜK-10).**

3.2.2. Məzun aşağıdakı peşə kompetensiyalarma (PK) yiyələnməlidir:

Elmi-tədqiqat sahəsi üzrə :

- kommersiya və qeyri-kommersiya təşkilatlannın fəaliyyəti ilə əlaqədar analitik iş metodlarına malik olmaq **(PK-1);**
- elmi-tədqiqatlarm aparılmasının işçi plan və proqramlarının işlənilməsini həyata keçirmək, tədqiqatlar qrupu və fərdi icraçılar üçün tapşınq hazırlamaq **(PK-2);**
- kommersiya, birja fəaliyyəti, ticarət və reklam işi sahələrində tədqiqatların aparılma mexanizminin işlənib həyata keçirilməsi, onların nəticələrinin həllini tələb edib, icmal hesabatların hazırlanması üçün məlumatları hazırlamaq **(PK-3);**
- tədqiqat mövzusu üzrə məlumatların toplanması, işlənməsi və sistemləşdirilməsini həyata keçirmək, tədqiqatın metodunu və məsələlərin həlli vasitələrini müəyyən etmək **(PK-4);**
- kommersiya, birja fəaliyyəti, ticarət və reklam işi sahələri üzrə peşəkar fəaliyyətə aid tədqiq olunan proseslərin və obyektlərin nəzəri və iqtisadi modellərini işləyib həyata keçirmək **(PK-5);**
- peşəkar kommersiya fəaliyyəti üzrə tədqiq olunan proses və obyektlərin nəzəri və yeni ekonometrik modellərini işləyib hazırlamaq **(PK-6);**
- kommersiya üzrə aktual elmi problemləri aşkar edib tədqiqat aparmaq **(PK-7);**
- innovasiyanm səmərəli istiqamətlərini müəyyənləşdirib tədqiqat aparmaq **(PK-8);**
- risklərin idarə edilməsi sisteminin işıənib hazırlanması məqsədi ilə təsərrüfat subyektlərinin fəaliyyətində risklərin aşkar edilməsi və tədqiqat aparmaq **(PK-9);**
- müxtəlif təşkilati-hüquqi formaya malik olan təşkilatlarda (müəssisələrdə) ahcılıq tələbinin ödənilməsi və mənfəətin əldə olunması məqsədilə satış, mübadilə və malların (xidmətlərin) istehsalçılardan istehlakçılara doğru yeridilişi ilə bağlı olan proseslərin təşkil olunması üzrə peşəkarhq fəaliyyətinə hazır olmaq, təşkılatlarırun iqtisadı-maliyyə dayanıqlılığı problemlərini tədqiq etmək **(PK-10);**

Pedaqoji fəaliyyət üzrə:

- təhsil müəssisələrində kommersiya, birja fəaliyyəti, reklam işi və bazar infrastrukturu fənlərini tədris etmək **(PK-11);**
- təhsil proqramları və tədris-metodiki vəsaitləri işləyib hazırlamaq **(PK-12);**
- tədris, təlim və ya digər üsullarla öz biliklərini başqasına ötürə bilməyə **(PK-13);**

Layihə-iqtisadi fəaliyyət üzrə:

- hazırlanmış layihələrin həyata keçirilməsi üçün tapşınqları, layihələrin maliyyə aspektlərini, müvafiq normativ və metodiki sənədləri sərbəst hazırlamaq və ya onların hazırlanmasına rəhbərlik etmək **(PK-14);**
- hazırlanmış layihə və proqramların yerinə yetirilməsi üçün konkret tələblər hazırlamaq **(PK-15);**
- kommersiya, birja fəaliyyəti və reklam işi sahəsində hazırlanmış layihələrin səmərəliliyini müəyyənləşdirmək **(PK-16);**
- təşkilatların planlarını işləyib hazırlamaq **(PK-17);**

Təşkilati-inzibatçıhq fəaliyyəti üzrə:

- təşkilatların inkişafının qısa və uzunmüddətli strategiyasının işlənib hazırlanmasına rəhbərlik etmək **(PK-18);**
- müxtəlif təşkilati-hüquqi formalı təşkilatlann kommersiya xidməti və bölmələrinə rəhbərlik etmək **(PK-19);**
- hazırlanmış və təsdiq edilmiş layihələrin və biznes-planların icrası işini təşkil etmək **(PK-20);**
- maliyyə və vergi qanunvericiliyinə riayət edilməsi, qanunvericiliyin pozulması halları ilə barışmamaq və müvafiq inzibati tədbirlər görmək **(PK-21);**
- peşəkar fəaliyyəti çərçivəsində gözlənilməz və mürəkkəb məsələləri həll etməyə **(PK-22);**
- müvafiq fəaliyyət və metodları təklif etmək və planlaşdırmağa, onların qısa və uzunmüddətli nəticələrini təhlil etməyə **(PK-23);**
- fəaliyyət və ya təhsil sahəsi ilə bağlı problemləri yaradıcı şəkildə müəyyənləşdirmək və ortaya qoya bilməyə, konkret vaxt çərçivəsində və məhdud informasiya şəraitində onları həll edə bilməyə **(PK-24);**
- fəaliyyət və təhsil sahəsi ilə bağlı problemlərin həlli zamanı müvafiq texnologiya və metodlan seçmək və onlardan istifadə edə bilməyə, həmçinin potensial nəticələri müəyyənləşdirmək və ya qiymətləndirə bilməyə **(PK-25);**
- fəaliyyət və təhsil sahəsi ilə bağlı problemlərin həlli zamanı şəxsi davranışlarını tənqidi şəkildə qiymətləndirməyə **(PK-26);**
- fəaliyyət və təhsil sahəsi ilə bağlı probiemləri Azərbaycan və bir xarici dildə şifahi və yazılı olaraq təqdim etmək və əsaslandırmağa, həmçinin mütəxəssis və qeyri-mütəxəssislərlə birgə müvafiq müzakirələrdə iştirak edə bilməyə **(PK-27);**
- innovativ yanaşma tələb edən mürəkkəb və gözlənilməz şəraitlərdə müstəqil şəkildə fəaliyyət göstərməyə **(PK-28);**
- təşkilat və ya qrupların strateji fəaliyyəti ilə bağlı məsuliyyət daşımağa **(PK-29);**
- mürəkkəb şəraitlərdə etik qaydalara uyğun şəkiidə davrana bilməyə, şəxsi davranışların etik aspektləri, imkanlan, məhdudiyyət və sosial rolunu anlamağa, fəaliyyət və təhsil sahəsi ilə bağlı məsələlərdə əsaslandırılmış qiymətləndirmə aparmağa **(PK-30);**
- davamlı təlim və peşəkar inkişafla bağlı şəxsi və digərlərinin ehtiyaclarını qiymətləndirməyə, həmçinin müstəqil təhsil üçün zəruri olan səmərəli metodlardan istifadə edə bilməyə **(PK-31).**

4. Peşə fəaliyyəti üzrə hazırlıq səviyyəsinə və təhsilin məzmununa qoyulan minimum tələblər

4.1. Peşə fəaliyyətinin xarakteristikası.

4.1.1. 060411 - Kommersiya ixtisası üzrə magistrlərin peşə fəaliyyətinin əsas istiqamətləri:

- elmi-tədqiqat;
- pedaqoji;
- layihə-iqtisadi;
- analitik;
- təşkilati-inzibatçılıq və s.

4.1.2. Hazırlıq səviyyəsinə qoyulan tələblər:

Elmi-tədqiqat sahəsi üzrə:

- kommersiya, reklam işi, bazar infrastrukturu və birja fəaliyyəti sahələrində aktual problemlərin aşkar edilərək tədqiq edilməsi;

- kommersiya, reklam işi, bazar infrastrukturu və birja fəaliyyəti üzrə tədqiqatın aparılması planı və proqramının işlənib hazırlanması;
- elmi bölmələr və fərdi icraçılar üçün müvafiq tapşırıqların hazırlanması;
- marketinq tədqiqatlarının aparılması, alınmış nəticələrin təhlili alətlərinin və metodlarının işlənib hazırlanması;
- elmi icmalların, hesabatların və elmi nəşrlərin hazırlanması üçün mövcud məlumatlarm ümümiləşdirilməsi:
- elmi-tədqiqat mövzusu üzrə məlumatların axtarılması, toplanılması, işlənilməsi və təhlili;
- mikro və makro səviyyəli informasiyanın inkişafının səmərəli yollarını aşkarlayaraq tədqiqi;
- təşkilatların iqtisadi-maliyyə dayanıqlılığı pfobleminin tədqiqi.

Pedaqoji fəaliyyət üzrə:

- kommersiya, reklam işi, bazar infrastrukturu və ticarət fəaliyyəti üzrə fənləri;
- təhsil müəssisələrində tədrisi;
- təhsil proqramı və tədris-metodiki materialların hazırlanması.

Analitik fəaliyyət üzrə:

- bazarlarm inkişaf istiqamətlərinin müəyyənləşdirilib qiymətləndirilməsi;
- kommersiya və qeyri-kommersiya təşkilatlarınm fəaliyyətini xarakterizə edən maliyyə-iqtisadi göstəricilərinin təhlili;
- hesabatların aparılması və qəbul edilmiş idarəetmə qərarlarının əsaslandırılması məqsədi ilə iqtisadi informasiyaların axtarışı, təhlili və qiymətləndirilməsi;
- iqtisadiyyatın maliyyə, vergi və pul-kredit tənzimlənməsi metodlarının və alətlərinin təhlili və konseptual yanaşmaların qiymətləndirilməsi;
- bütün növ resurslardan səmərəli istifadənin qiymətləndirilməsi.

Təşkilati-inzibatçılıq fəaliyyəti üzrə:

- təşkilatın inkişafının qısa və uzunmüddətli inkişaf siyasəti və strategiyasının işlənib hazırlanmasına rəhbəriik;
- müxtəlif təşkilat-hüquqi formalı təşkilatların kommersiya, reklam xidməti və bölmələrinə rəhbərlik etmək bacarığı.

4.2.Təhsilin məzmununa qoyulan minimum tələblər

İxtisas üzrə fənn bölümləri, fənlərin kreditləri, onların mənimsənilməsinin nəticələri (bilil bacarıq və vərdişlər baxımından) və qazanılması nəzərdə tutulanı kompetensiyaları kodları.

Fənn bölməsin in kodu	Fənn bölmələri, onların mənimsənilməsinin nəticələri (bilik, bacarıq vərdişlər baxımından)	Fənn bölmələri üzrə kreditləri n sayı	Fənnin kodu və adı	Fənn üzrə kreditl ərin sayı	Qazanılması nəzərdə tutulan kompetensiy aların kodları
		Təhsil hissəsi			
MF-B00	**İxtisas (ixtisaslaşma) fənləri bölümü** **bilməlidir:** Bu bölümə daxil olan	60	**MİF-B01** *Kommersiyanın müasir problemləri*	6	PK-1 PK-2 PK-3 PK-4 PK-5

	fənlərin öyrənilməsi nəticəsində tələbə **bilməlidir:** - müasir iqtisad elminin əldə etdiyi nailiyyətləri sistemləşdirilmiş şəkildə şərh etməyi, -yeni iqtisadi sistemlərin transformasiya prosesinin qanunauyğunluqlarını və metodoloji prinsiplərini, -mikro və makro iqtisadi problem və modellərin sistemli şəkildə şərhini, -qlobal qeyri-sabitlik şəraitində iqtisadi artımın və təhlükəsizliyin omnması siyasətini, - işgüzar tsiklin idarə olunmasını, zunmüddətli iqtisadi artımın sürətləndirilməsi yollarını; - iqtisad elminin və iqtisadiyyatın fəlsəfi-metodoloji aspektdən dəyərləndirilməsini, -mövcud nəzəri və metodoloji problemlərin konseptual qiymətləndirilməsini, -müxtəlif yanaşmaların müqayisəli təhlili və nəzəri ümumiləşdirilmələrin aparılması metodikasını, - iqtisadiyyatm sistemli yaranış keyfiyyətində ictimai həyatın digər sfera və sahələri ilə inteqrativ bağlılığının fəlsəfi interpretasiyasını; - müasir kommersiya və reklam işinin, birjanın fəaliyyət qanuna-uyğunluqlarını; -kommersiya, birja və reklam təşkilatlarının fəaliyyətinin təhlili üzrə yeni tədqiqatların əsas nəticələrini; - təşkilat və müəssisələrin (firmalarm) fəaliyyət		**MİF-B02** *Tədqiqat metodları* **MİF – B03** *Ali məktəb tərəfindən müəyyən edilən fənlər**	6 48	PK-6 PK-7 PK-8 PK-9 PK-10 PK-11 PK-12 PK-13 PK-14 PK-15 PK-16 PK-17 PK-18 PK-19 PK-20 PK-21 PK-22 PK-23 PK-24 PK-25 PK-26 PK-27 PK-28 PK-29 PK-30 PK-31

	xüsu-siyyətlərini, onların fəa-liyyət dairələrini, iqtisadi agentləri,müasir məhsul və xidmətləri; -kommersiya sahəsinin birja fəaliyyətinin və reklam işinin müasir problemlərini; - kommersiya, birja fəaliyyətinin və reklam bazarlarının müasir təhlil metodlarını, idarəetmə qərarlarının riyazi təyinatını; - iqtisadi məsələlərin həlli üçün zəruri olan müasir proqram məhsullarını. **bacarmalıdır:** - riskin və qeyri-müəyyənliyin iqtisadi mahiyyəti, oyunlar nəzəriyyəsinin məzmununu izah etməyi, alternativ strategiyanın müəyyənləşdi-rilməsini, -gəlirlərin bölgüsü və yoxsulluğa qarşı mübarizənin istiqamətləri, -qeyri-bərabərliyi törədən səbəblər, amillər və mənbələri aşkar etməyi, -makro-iqtisadiyyatın əsas prinsipləri, dövlətin iqtisadi siyasəti, onun xarici ticarətin və milli iqtisadiyyatın inkişafına olan təsirini müəyyənləşdirməyi; - iqtisadi proses və hadisələrin konseptual məzmununu tam və dolğun şəkildə üzə çixarmağı, -konseptual yanılmalara yol verilməməyi, - aparılan tədqiqatların fəlsəfi metodoloji yönümünü, o cümlədən problemlərin tədqiqat metodları və şərhi üsullarını müəyyən				

	etməyi, - onların inkişaf təməyyülləri və perspektivləri haqqmda əsaslandırılmış biliklər sistemini formalaşdırmağı; - kommersiya, birja sahəsi və reklam işi üzrə fəaliyyətin obyektiv qiymətləndirilməsi üçün müasir vasitələrin tətbiqini; -idarəetmə qərarlarının əsaslandırılmasını; - təşkilatlarm, firmalann fəaliyyətinin araşdırılması üçün müasir proqram məhsullarını; -müasir proqram-informasiya təminatından istifadəni; - kommersiya, birja fəaliyyəti və reklam işi sahəsindəki müasir proseslərin qiymətləndirilməsi; - həm yuxarı, həm də aşağı səviyyədə baş verən proseslərin dəqiq inkişaf proqnozlarını. **yiyələnməlidir:** - peşəkar sferada praktiki fəaliyyət vərdişlərinə; - peşəkar sfera elmi-tədqiqat işlərinin apanlmasının metod və metodologiya-sına; - sərbəst tədqiqat və elmi iş aparmaq vərdişlərinə; - müasir vasitələrin tətbiqi ilə iqtisadi proseslərin makro və mikro modelləşmə vərdiş-lərinə; -iqtisad proseslərin ekono-metrik modellərinin qurul-ması metodologiyasına.				

MET – B00	**Elmi-tədqiqat işləri** Magistr tədqiqatlar, kommunikasiya və innovasiya, tədqiqat işlərinin aparılması dərslərini mənimsədikdən və elmi-tədqiqat işini yerinə yetirdikdən sonra aşağıdakıları bilməli və bacarmalıdır: - akademik baxımdan əsaslı və analizə gərəkli araşdırma suallarını müəyyənləşdirmək - dissertasiya mövzusu ilə bağlı olaraq elmi əsaslı tənqidi yanaşma ortaya qoymaq - mövzu ilə bağlı ədəbiyyatları müəyyənləşdirmək - araşdırma və tədqiqatlarda akademik etik qaydaları bilmək - dissertasiya işinin mövzusunu müəyyənləşdirmək - dissertasiya işinin məzmun layihəsini hazırlamaq - dissertasiya işi üçün vaxt cədvəlini tərtib etmək - dissertasiya işində ortaya qoyulan araşdırma problemi ilə bağlı məlumat əldə etmə vasitələrini müəyyənləşdirmək - ali məktəb təhsilinin prinsip və məzmununu bilmək - tədris prosesinin təşkili və idarəedilməsi metodlarını bilmək - tələbə psixologiyasını və tələbə davranışlarını bilmək - tələbə qiymətləndirmə metodlarını bilmək və bu metodların tətbiq etmək - dərs prosesində istifadə olunan dərs materiallarının hazırlanmasını bilmək - eyni zamanda istifadə olunacaq ədəbiyyatların	60	*Tədqiqatlar kommunikasiya və innovasiya* *Tədqiqat işinin aparılması* *Elmi-tədqiqat təcrübəsi* *Elmi-pedaqoji təcrübə* *Magistrlik dissertasiyasının hazırlanması və müdafiəsi*	6 6 6 6 36	PK – 1 PK – 2 PK – 4 PK – 5 PK – 6 PK – 7 PK – 8 PK – 9 PK – 10 PK – 15

	seçilməsini və istifadəsini bilmək - imtahanlarda tələbə qiymətləndirmə zamanı istifadə olunan materialların (sualların, keyslərin və s.) hazırlama prosesini və üsullarını bilmək - dərs zamanı auditoriyada davranış qaydalarını bilmək - dərs prosesində müasir proqram təminatlarından və vasitələrindən istifadə qaydalarını bilmək. - alınmış nəticələrin tədqiqi imkanlarını müəyyənləşdirməyi; - yerinə yetirilmiş tədqiqat işinin müdafiəsini; - tədqiqat işinin nəticələrinin çapa hazirlanmasını; - elmi-tədqiqat və elmi-pedaqoji təcrübələrdə iştirakı nəticəsində əldə etdiyi nəticələrdən dissertasiya işində istifadə etməyi; - dissertasiya işində ortaya qoyulan araşdırma problemi ilə bağlı məlumat əldə etmə vasitələrini müəyyənləşdirmək - məlumat toplama vasitəsindən istifadə edərək məlumatların əldə edilməsi və analizi - analizlərdən sonra əldə edilən nəticələrin elmi təhlili - dissertasiya işinin yazı qaydalarını bilmək - araşdırmanın nəticələrinin hesabat halına salınması - araşdırma prosesinin, araşdırma analizlərinin və nəticələrinin təqdim edilməsi - elmi araşdırmaların aparılması prosesi - aparılan araşdırmaların elmi məqalə halına				

V. Qurbanova

	salınması - elmi məqalə yazarkən istinadlarda vacib elmi etik qayda qanunları - araşdırma aparарkən müəyyən edilmiş mövzu haqqında daha əvvəl aparılmış araşdırma və məqalələri dəyərləndirmə - daha doğru məlumatların toplanması üçün ideal məlumat toplama metodlarının seçilməsi - lazımlı birinci növ və ikinci növ məlumatların əldə edilmə qaynaqları və onlardan istifadə üsulları - elmi jurnallar üçün məqalə vəya elmi konfranslar üçün məruzələrin hazırlanması - məruzələrin təqdim edilməsi - araşdırma prosesində xarici ədəbiyyatlardan istifadə - araşdırmalar zamanı lazımlı olacaq müasir proqram təminatlarını və onlardan istifadə qaydalarını				
	Kreditlərin ümumi cəmi	**120**		**120**	

* *İxtisas və müvafiq ixtisaslaşmalar üzrə səriştələr (kompetensiyalar) və buna müvafiq fənlər ali təhsil müəssisələri tərəfindən müəyyənləşdirilir.*

4.3. İxtisas üzrə magistr təhsil proqrammm yerinə yetirilməsi müddəti:
ümumi həftələrin sayı - 94 o cümlədən:

- nəzəri təlim - 30 həftə
- Tədqiqatlar, kommunikasiya və innovasiya, tədqiqat işinin aparılması - 8 həftə
- təcrübələr (elmi-tədqiqat və elmi-pedaqoji) - 8 həftə
- imtahan sessiyaları - 6 həftə
- magistrlik dissertasiyasının hazırlanması və müdafiəsi - 28 həftə
- tətillər - 14 həftə

5. Maddi-texniki, tədris bazası və kadr potensialı

5.1. Ali təhsil müəssisəsinin **060411 - Kommersiya** ixtisasının təhsil proqramına müvafiq hazırlanmış tədris planmda nəzərdə tutulan fənlər üzrə dərslərin aparılması, təcrübələrin keçirilməsi və elmi-tədqiqat işlərinin yerinə yetirilməsi üçün müvafiq İKT ilə təchiz olunmuş kabinet və laboratoriyalar, kompyuter sinifləri, emalatxanalar və s. ilə təmin olunmuş maddi-texniki bazası olmalıdır.

Təhsilalanların ali təhsil müəssisəsinin lokal şəbəkəsinə, internetə, məlumat bazalarına, elektron kitabxanalarma, axtarış sistemlərinə çıxışı təmin edilməlidir.

5.2. Fənlərin tədrisi, bir qayda olaraq, ali təhsil müəssisələrinin elmi dərəcəsi və ya elmi adı olan professor-müəllim heyəti tərəfindən aparılır. Bu fəaliyyətə həmçinin müvafiq ixtisas üzrə minimum magistr dərəcəsinə sahib və həmin sahədə iş təcrübəsi olan digər müəssisə və təşkilatlarda çalışan şəxslər də cəlb oluna bilər.

5.3. Magistrlik dissertasiyalarına elmi rəhbərlik, bir qayda olaraq, həmin təhsil müəssisəsində çalışan professor-müəllim heyətinin elmi adı və ya müvafiq ixtisas üzrə minimum magistr dərəcəsinə sahib və həmin sahədə iş təcrübəsi olan digər müəssisə və təşkilatlarda çalışan şəxslər tərəfindən həyata keçirilir.

6. Tədris prosesinin forma və metodları

6.1. Magistrantın nəzəri təlimi və pedaqoji hazırlığı mühazirə-seminar, məsləhət, sərbəst iş, pedaqoji təcrübə və s. formalarda həyata keçirilir.

6.2. Magistr hazırlığı üzrə tədris prosesində şifahi şərh, müsahibə, interaktiv təlim, müstəqil iş, diskussiya, dəyirmi masa, illüstrasiya, tədqiqatçılıq, laboratoriya və praktik iş və digər metodlardan istifadə edilə bilər.

6.3. **060411 - Kommersiya** ixtisası üzrə magistr hazırlığmda elmi-tədqiqat və elmi-pedaqoji təcrübələr nəzərdə tutulur (təcrübələrin məqsəd və vəzifələri ixtisasdan asılı olaraq müəyyənləşdirilir). Təcrübələr növündən asılı olaraq müvafiq təşkilatlarda, yaxud ali məktəblərin kafedra və laboratoriyalarında keçirilə bilər.

7. Yekun dövlət attestasiyasına qoyulan tələblər və qiymətləndirmə

7.1. Yekun dövlət attestasiyası magistrlik dissertasiyasımn müdafiəsindən ibarətdir. Dissertasiyamn məzmununa, həcminə, strukturuna qoyulan tələblər və onun müdafiəsi qaydalan Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi tərəfindən müəyyənləşdirilir.

7.2. Təhsilalanlarm biliyinin qiymətləndirilməsi Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabineti tərəfindən təsdiq edilmiş qaydalar əsasında həyata keçirilir.

7.3. Yekun Dövlət Attestasiyası nəticəsində məzunlara magistr ali elmi-ixtisas dərəcəsi və dövlət nümunəli diplom verilir.

Razılaşdırılmışdır:

Azərbaycan Respublikası Təhsil Problemləri İnstitutunun direktoru

___________Emin Əmrullayev

____ _______ 2016-cı il

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi Elm, ali və orta ixtisas təhsil şöbəsinin müdiri

_______________Yaqub Piriyev

____ __________ 2016-cı il

İqtisadiyyat və idarəetmə ixtisaslar qrupu üzrə Dövlət Təhsil Standartlarını hazırlayan işçi qrupun sədri

_______________ Ədalət Muradov

____ ___________ 2016-cı il

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin Elmi Metodiki Şurasının «İqtisadiyyat» bölməsinin sədri

____

____ ___________ 2016-cı il

V. Qurbanova